

DR. LUKA PINTAR

(★ 28. 4. 1929)

Častni član od 2. 3. 2015

Lavdacija: Andrej Seliškar (Hladnikia 36: 75-93, november 2015)

Ob imenovanju dr. Luke Pintarja za častnega člana Botaničnega društva Slovenije

Že od antične dobe so se mnogi zdravniki na različne načine posvečali preučevanju rastlin, npr. Dioskurida so zanimale njihove zdravilne učinkovine, Scopoli je odkrival in opisoval nove vrste, dr. Luka Pintar (rojen 28. aprila 1929), priznani pediater in do leta 1991 primarij na Pediatrični kliniki v Ljubljani, odkriva njihove značilnosti in lepoto zlasti s pomočjo fotografiranja. Privlačnost fotografije in lepoto botanike je Luka Pintar spoznal v družinskem okolju. Njegov ded Luka Pintar, klasični filolog, in oče dr. Ivan Pintar, ginekolog, sta bila navdušena amaterska fotografa, oče tudi dober poznavalec rastlin, zato je sina na družinskih izletih uvajal v svet botanike. Mladostne izkušnje so Luka Pintarja trajno zaznamovale, tako da je naravoslovna fotografija postala njegov prvi konjiček. Rastline so bile najprivlačnejši objekt, zanimali pa so ga tudi nekateri naravni pojavi, kot so slapovi ali poplavljanje na Radenskem polju. Poglede na naravo skozi fotografski objektiv je želel pokazati širšemu krogu, zato je redno sodeloval na razstavah naravoslovne fotografije od leta 1972 naprej, pripravil je dve samostojni razstavi, v Kranju leta 1979 in v Ljubljani leta 1984; ob zadnji je bilo prikazanih tudi 80 barvnih diapozitivov. Številne fotografije so bile med leti 1979 in 1988 objavljene v revijah, predvsem v Proteusu in knjižnih izdajah, npr. v Zakladih Slovenije, Slovenskih gorah ter v koledarjih. Leta 1990 je izšla monografska izdaja Rože na Slovenskem s 319 fotografijami rastlinskih vrst in spremno besedo dr. Toneta Wraberja. Kmalu po izidu te knjige se je Luka Pintar upokojil, zato je mogel s še večjo zavzetostjo iskati nove motive rastlin v bohinjskih hribih, na Krasu, travnikih in poljih v nižini. Njegova želja, da bi nove fotografije objavil v knjigi, se je uresničila leta 2015, ko je izšla publikacija Florula Slovenica - Cvetje slovenske dežele, v kateri je na 700 fotografijah predstavljenih 650 taksonov, s spremnim besedilom Andreja Seliškarja. Luka Pintar je mojstrsko fotografiral sprva v črno-beli in v nadaljevanju v barvni tehniki, vse do izida njegove druge knjige, s klasičnimi analognimi fotoaparati. Za črno-bele fotografije je Stane Peterlin leta 1979 v Proteusu (42: 29) zapisal: »Na tem področju si je izoblikoval tako značilen pristop, upravičeno govorimo o 'Pintarjevem stilu' ... Lahko rečemo, da goji Pintar karakterno portretiranje rastlin. Tega cilja pa seveda ne bi mogel doseči, če ne bi imel solidnega botaničnega znanja, ki mu omogoča, da najde pri 'portretiranki' njene morfološke posebnosti, po katerih rastlino lahko prepoznamo tudi takrat, ko nam pokaže le njen delček. Včasih je to cvet s poudarjeno mrežo žilic na prosojnih venčnih listih, pa srebrnkaste dlačice na pecljih in steblih ali presvetljen plod z obrisu semen v njem. Drugič nas preseneti s tem, da nam na neki običajni rastlini odkrije podrobnost, ki je sicer ne bi opazili, in jo poudari z drugačno osvetlitvijo, z novim kotom snemanja ali izrezom. Posebnosti Pintarjeve

fotografije so največkrat nasprotna svetloba, ki je navadno povezana z umirjenim temnim ozadjem, naravno okolje in neizumetničenost objekta.« Vse to velja tudi za Pintarjeve barvne posnetke, na katerih mu vedno uspe prikazati cvetove, plodove, liste in druge dele rastlin v vsej paleti naravnih odtenkov barv, da podoba rastlin zažari izraziteje, kot jo moremo opazovati v naravi. Dobri posnetki niso nastali z enostavnim pritiskom sprožilca na fotoaparatu. Za vsako fotografijo se skriva zgodba, ki jo Luka Pintar sogovorniku navdušeno opiše: kako je prišel do kraja posnetka, kdo mu je sporočil nahajališče - če ga ni našel sam, kakšno je bilo rastišče, tudi o vremenu, če je ali ni bilo ugodno, pove. Po izidu knjige Cvetje slovenske dežele se je Pintar lotil novega izziva, začel je uporabljati digitalni fotoaparati in se seznanjati z možnostmi prenosa posnetkov v računalnik. Tako kot je prej z veseljem posredoval svoje bogate izkušnje mlajšim fotografom, zdaj hvaležno prisluhne nasvetom digitalnih fotografov. Privrženost fotografiji in botaniki je Luka Pintar udeležan tudi s sodelovanjem pri organizaciji razstav naravoslovne fotografije pri Prirodoslovnem društvu Slovenije in kot član Botaničnega društva Slovenije s predlogi za aktivnosti društva in v nadzornem odboru. Objavlja tudi prispevke o svojih zanimivih botaničnih najdbah, npr. v Proteusu o Islerjevem dvoredniku in strupenih rastlinah. Občni zbor Botaničnega društva Slovenije je 2. marca 2015 imenoval dr. Luka Pintarja za častnega člana društva zaradi aktivnega delovanja v društvu in njegovega velikega prispevka k popularizaciji botanike z izvrstnimi fotografijami rastlin.

Andrej Seliškar

Povezave:

http://bds.biologija.org/gradiva/hladnikia/online_issue/HLADNIKIA_36-2015_75-93.pdf

http://www.pms-lj.si/si/files/default/Za-medije/Cvetje%20slovenske%20dezele_pdf.pdf